

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Koole Tankstorage Minerals B.V., Vondelingenplaat Rotterdam

Advies over reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport

7 februari 2017 / projectnummer: 3173

1. Hoofdpunten van het milieueffectrapport (MER)

Koole Tankstorage Minerals B.V. te Rotterdam (hierna: KTM) wil de op- en overslagslagcapaciteit voor minerale oliën en gerelateerde producten vergroten door de uitbreiding van een bestaande tankput, de realisatie van vier nieuwe tankputten, de ombouw van een wachtsteiger tot een overslagsteiger en de realisatie van een tweede vrachtwagen- en treinverladingsinstallatie. Voor de besluitvorming over de omgevingsvergunning¹ (waarbij dit voor milieu een revisievergunning² voor de gehele inrichting betreft) wordt een procedure voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen. Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland treedt op als coördinerend bevoegd gezag.

De Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna 'de Commissie')³ geeft in dit advies aan wat de reikwijdte en het detailniveau dienen te zijn van het op te stellen MER. Zij beschouwt de volgende informatie als essentieel voor het meewegen van het milieubelang in een besluit over het voornemen, en daarmee als relevante informatie voor het MER:

- Een technische beschrijving van de uit te breiden tankput en de vier nieuwe tankputten en de benodigde infrastructuur en voorzieningen;
- Een beschrijving van een alternatief waarbij zo min mogelijk verontreinigende stoffen naar de lucht en het oppervlaktewater worden geëmitteerd;
- Een kwantitatieve beschrijving van de milieueffecten van alle alternatieven en mitigerende maatregelen. Bijzondere aandacht moet worden besteed aan de milieuaspecten luchtkwaliteit (emissies en immissies), geur, geluid, (stikstof)depositie en externe veiligheid;
- Besluitvormers en insprekers lezen in de eerste plaats de samenvatting van het MER. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling vormen van de inhoud van het MER.

In de volgende hoofdstukken beschrijft de Commissie in meer detail welke informatie het MER moet bevatten. De Commissie bouwt in haar advies voort op de notitie Reikwijdte en Detailniveau voor de Koole Tankstorage Minerals B.V. van 8 november 2016 (hierna 'de notitie R&D'). Dat wil zeggen dat ze in dit advies niet ingaat op de punten die naar haar mening in de notitie R&D voldoende aan de orde komen.

¹ Daarnaast zijn nieuwe vergunningen en/of ontheffingen ingevolge de Waterwet en waarschijnlijk ook de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

² De revisievergunning voor milieu wordt ook aangevraagd om één inrichting te vormen met het in 2015 overgenomen BP Raffinaderij Rotterdam B.V..

³ De samenstelling en werkwijze van de werkgroep van de Commissie m.e.r. en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt via de link [3173](#) of door dit nummer op www.commissiemer.nl in te vullen in het zoekvak.

2. Achtergrond en besluitvorming

2.1 Achtergrond

Geef in het MER een toelichting op de achtergrond van het voornemen. Ga daarbij in op de marktvrage naar de verschillende producten die worden opgeslagen. Geef ook zoveel mogelijk aan waar welke producten naar verwachting worden afgezet.

2.2 Beleidskader en wet- en regelgeving

Op bladzijde 20 en 21 van de notitie R&D wordt een opsomming gegeven van het relevante beleidskader en de wet- en regelgeving. Ga ook in op:

- Wet natuurbescherming (vervanging van de Natuurbeschermingswet 1998 en de Flora- en faunawet);
- PGS 29:2016 (deze richtlijn zal PGS 29:2008 vervangen);
- Richtlijn Bodembescherming Atmosferische Bovengrondse Opslagtanks (BoBo-richtlijn);
- Provinciale Verordening Ruimte.

Geef in het MER een overzicht van de uit het beleidskader en de wet- en regelgeving voortvloeiende (harde) randvoorwaarden, criteria en uitgangspunten, waaraan het voornemen moet voldoen, waaraan de milieueffecten getoetst zullen worden en die een rol spelen bij de mogelijke keuze tussen alternatieven/ varianten.

3. Voorgenomen activiteit en alternatieven

3.1 Voornemen

In de notitie R&D wordt een technische beschrijving gegeven van de opslagtanks en de benodigde infrastructuur en voorzieningen. Werk dit verder uit in het MER en ga daarbij ook in op:

- de doorzet van KTM na de uitbreiding;
- de wijze waarop (de kwaliteit van) de binnenkomende producten wordt gecontroleerd en welke acceptatieprocedure hiervoor wordt gevolgd;
- de mogelijkheden van het gebruik van transport via pijpleidingen in plaats van over het water, weg of spoor;
- de wijze van aanleg, inclusief doorlooptijd.

Ga bij de beschrijving van het voornemen uit van de maximale mogelijkheden die de revisievergunning zal bieden voor de soorten en hoeveelheden producten die kunnen worden op- en overgeslagen. De indeling van de producten voor o.a. de uitvoering van de tankdaken en de damp/geurbehandeling moet aansluiten op de indeling zoals in de PGS29 is opgenomen; hierin worden voor meerdere aspecten K1 en K2 producten tezamen genomen evenals K3 en K4 producten⁴.

⁴ Op bladzijde 13 van de notitie R&D worden klasse 2 producten samengenomen met klasse 3 en 4 producten, terwijl in de PGS29 klasse 1 en 2 producten worden samengenomen in de voorschriften.

3.2 Alternatieven

In de notitie R&D wordt ingegaan op varianten op de voorgenomen activiteit. De Commissie vindt het van belang dat in het MER ook een alternatief wordt beschreven met alle maatregelen waarbij zo min mogelijk verontreinigende stoffen vanuit de inrichting in de lucht terechtkomen door bijvoorbeeld minimalisatie van het aantal daklandingen, minimalisatie van de dampruimte bij daklandingen⁵, maximale dampterugwinning⁶, toepassing van walstroom en gebruik van eventueel benodigde restwarmte van nabijgelegen industrie. Het bepalen van het effect van het toepassen van walstroom voor binnenvaart- en zeeschepen is van belang omdat het MER zo laat zien in hoeverre emissies van luchtverontreinigende stoffen en geluidemissie door schepen te beperken is. De Commissie vindt het van belang om de positieve effecten van walstroom te bepalen, voordat deze maatregel om uitsluitend financiële redenen zou vervallen. Bij het toepassen van walstroom mag worden uitgegaan van het percentage binnenvaart- en zeeschepen dat nu en op de langere termijn (uitgaande van realistisch scenario) geschikt is voor het toepassen van walstroom. Geef daarvoor een onderbouwing in het MER.

3.3 Referentie

Beschrijf de referentiesituatie ('referentiealternatief' in de notitie R&D) zoals wordt aangegeven in de notitie R&D. Ga tevens voor de milieuaspecten na in hoeverre het nodig is om bij de effectbeschrijving ook rekening te houden met de nieuwe activiteiten⁷ of projecten in de omgeving. Het gaat daarbij om ontwikkelingen die mogelijk in cumulatie met de alternatieven belangrijke milieugevolgen voor het studiegebied (kunnen) hebben. Als nog onvoldoende inzichtelijk is in welke mate deze activiteiten of projecten bijdragen aan de milieubelasting, dan kan dit beschreven worden middels een meest realistische/verwachte scenario en een "worst case"-scenario.

4. Bestaande milieusituatie en milieugevolgen

4.1 Algemeen

Het MER moet de bestaande milieusituatie en de gevolgen van de alternatieven in beeld brengen, de notitie R&D geeft hiervoor een goede opzet. In de volgende paragrafen geeft de Commissie in aanvulling op de notitie R&D enkele aanbevelingen voor de uitwerking in het MER.

Maak bij de beschrijving van de milieugevolgen onderscheid tussen:

⁵ Onder een daklanding wordt verstaan dat een tank met een drijvend dak zover wordt leeggepompt dat er dampruimte onder het drijvende dak ontstaat; dit kan doordat het drijvende dak op poten komt te staan of aan kabels komt te hangen.

⁶ Zowel bij het laden en lossen als bij het opvullen van tanks na daklandingen.

⁷ Zoals de geplande woningbouw in de Rivierzone in de gemeente Vlaardingen.

- de aanlegfase;
- de operationele fase, inclusief regulier onderhoud;
- storingsen en groot onderhoud;
- calamiteiten.

Houd er bij de beschrijving van de milieueffecten rekening mee dat aangekoppelde schepen onderdeel uitmaken van de inrichting.

4.2 Veiligheid

Externe veiligheid

Ga bij de beschouwing over de externe veiligheid in op:

- op- en overslag en vervoer van de diverse producten;
- te treffen veiligheidsmaatregelen in het kader van effect- en risicobeperking;
- mogelijke domino-effecten ten gevolge van externe gevaarbronnen voor de terminal, bijvoorbeeld nabijgelegen bedrijven en windturbines.

Geef de effecten van een ongeval tijdens aanlanding, lossen en opslag van producten kwantitatief weer voor de alternatieven.

Ga bij de beschouwing over veiligheid ook in op incident scenario's en op welke wijze deze bestreden kunnen worden. Ga ook in op de relatie met bestaande rampbestrijdingsplannen op water en op land.

Nautische veiligheid

Geef een indicatie van de routing en de hoeveelheid verkeersbewegingen van de scheepvaart ten gevolge van het initiatief. Ga ook in op de effectiviteit van beveiligingen voor de nautische veiligheid en de restricties die de uitbreidingen kunnen veroorzaken voor ander scheepsverkeer in de omgeving.

Aangezien het totale risico van de voorgenomen activiteit bepaald wordt door het risico van de inrichting zelf en van het scheepstransport, moeten beide risicofactoren in de risicobeschouwing meegenomen worden. Geef aan welke maatregelen getroffen worden om (aanvaarings)risico's te beperken.

4.3 Lucht

Beschrijf de effecten van de KTM als geheel en de bijdrage vanwege de uitbreidingen op de luchtkwaliteit. Neem ook de emissies van schepen mee op het relevante deel van de vaarroute en tijdens het laden en lossen. Geef daarbij aan welke emissiefactoren worden gebruikt en hoe deze worden toegepast voor de verschillende scheepstypen en scheepsbewegingen.

Voor de vergelijking van de alternatieven is het noodzakelijk om de emissiebronnen en hun effecten op de luchtkwaliteit te beschrijven, ook onder de grenswaarden.

Kwantificeer voor de relevante alternatieven de verwachte bijdragen aan immissies van fijn stof (PM_{2,5} en PM₁₀) en NO₂ en indien relevant SO₂. Presenteer de resultaten voor zover relevant op een kaart. Kwantificeer daarnaast voor de alternatieven de verwachte bijdragen aan emissies van fijnstof, NO_x, vluchtige organische stoffen (VOS), en overige luchtverontreinigende stoffen, waaronder zeer zorgwekkende stoffen.

Geef voor de alternatieven de totale emissie van VOS per jaar c.q. de piekmissies bij laden en lossen, bij operationele storingen bijvoorbeeld in de dampverwerkingsinstallatie en de emissies bij de daklandingen weer.

Maak in het MER aannemelijk dat de alternatieven (inclusief de voorziene mitigerende maatregelen) realiseerbaar zijn binnen de luchtkwaliteitseisen van de Wet milieubeheer.

4.4 Geur

Presenteer de geurcontouren van 0,5 ouE als 98- en 99,99 percentielwaarde, zowel vanwege KTM als geheel en vanwege de uitbreidingen. De ligging van woningen en andere gevoelige bestemmingen binnen deze geurcontouren moeten – indien van toepassing – ook op deze kaart worden aangegeven.

Geef aan hoe aan maatregelniveau II uit het geurbeleid van DCMR kan worden voldaan en wat nodig is om aan maatregelniveau I te kunnen voldoen.

Geef ook aan op welke wijze extra geuremissie kan ontstaan vanwege calamiteiten en/of vanwege afwijkende kwaliteit van de producten op welke wijze de gevolgen worden gemitigeerd.

4.5 Geluid

Werk dit onderdeel uit zoals aangegeven in de notitie R&D. Ga tevens in of de geluidemissie en -immissie vanuit de inrichting voldoen aan het beschikbare geluidbudget voor KTM en de overgenomen BP Raffinaderij Rotterdam B.V.. Zie ook § 4.7 van dit advies voor de effecten van geluid op natuur.

Ga specifiek in op mogelijke laagfrequent geluidemissie en -immissie. Laagfrequent geluid betreft geluid in het frequentiegebied tot circa 100 Hz. Laagfrequent geluid kenmerkt zich o.a. door de lage demping in de overdracht van de bron (zoals de schoorstenen van zeeschepen) naar de ontvangers. Bepaal de geluidemissie op basis van kentallen. Bepaal de geluidimmissie met het akoestisch rekenmodel dat ook wordt toegepast voor de bepaling van de langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus. Voor laagfrequent geluid gelden geen wettelijke grenswaarden. Beoordeel derhalve de rekenresultaten aan richtlijnen zoals de 'Vercammen-curve', die ook in de jurisprudentie wordt gehanteerd.

4.6 Gezondheid

De kwaliteit van de leefomgeving kan van invloed zijn op de volksgezondheid. Hierbij is vooral de (cumulatie van) luchtkwaliteit, geur, geluid en externe veiligheid van belang. Geef aan of, en indien van toepassing, hoeveel woningen en andere gevoelige bestemmingen binnen de diverse contouren voor NO₂, PM₁₀, geluid, geur en binnen de risicocontouren liggen. Geef aan wat de mogelijkheden zijn om de (cumulatieve) omvang van de blootstelling en daarmee de effecten op de kwaliteit van de leefomgeving te minimaliseren.

4.7 Natuur

Geef de beschermde natuurgebieden in het studiegebied aan op kaart en ga kort in op de grondslag van de bescherming. Beschrijf vervolgens de ingreep-effectrelaties die beschermde natuurwaarden (in de aanleg- en gebruiksfase) kunnen beïnvloeden. De Commissie denk daarbij in ieder geval aan emissie en depositie van stikstof en/of verontreinigende stoffen, (onderwater)geluid en ruimtebeslag.

Natura 2000-gebieden

Ga na of het voornemen en de alternatieven gevolgen kunnen hebben voor de instandhoudingsdoelstellingen van de in de notitie R&D genoemde Natura 2000-gebieden. Betrek daarbij ook de huidige staat van instandhouding van habitattypen en leefgebieden van soorten. Indien significante effecten niet op voorhand zijn uit te sluiten dan dient een Passende beoordeling te worden opgesteld. De Commissie adviseert uit het oogpunt van overzichtelijkheid om de Passende beoordeling als duidelijk herkenbare bijlage op te nemen in het MER. Beoordeel of significante effecten zijn uit te sluiten, rekening houdend met cumulatie en externe werking. Hierbij kunnen (in de Passende beoordeling⁸) mitigerende maatregelen worden betrokken. Breng met behulp van AERIUS de additionele depositie per Natura 2000-gebied in beeld (inclusief effecten in de aanleg en vervoersbewegingen). Ga vervolgens na of in het kader van het PAS nog ontwikkelruimte beschikbaar is.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

In de notitie R&D wordt niet ingegaan op de gevolgen voor NNN-gebieden. Beschrijf in hoeverre gevolgen voor de natuurkwaliteit van NNN-gebieden in de omgeving door (stikstof)depositie zijn uitgesloten. Indien negatieve gevolgen niet kunnen worden uitgesloten dan moeten die in het MER kwalitatief worden beschreven.

Beschermde soorten

Beschrijf de gevolgen voor de beschermde soorten in de aanlegfase en eindfase, indien mogelijk kwantitatief. Ga na of verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming⁹ overtreden kunnen worden, en wat de gevolgen kunnen zijn voor de (provinciale) staat van instandhouding¹⁰.

⁸ Indien mitigerende maatregelen bij de effectbeoordeling worden betrokken dan kan een Voortoets niet volstaan en is een Passende beoordeling nodig.

⁹ De Wet natuurbescherming (die de Natuurbeschermingswet 1998, Flora- en faunawet en Boswet per 1-1-2017 vervangt) werkt met drie beschermingsregimes: soorten van de Vogelrichtlijn (§ 3.1 Soorten van de Vogelrichtlijn, § 3.2 Soorten van de Habitatrichtlijn Bijlage IV en ten dele Bijlage V en § 3.9 een selectie van andere soorten).

¹⁰ Ga daarbij ook in op de eventuele broedfunctie van het nu braakliggende terrein voor meeuwen.

4.8 Bodem en water

Werk de milieugevolgen voor de aspecten bodem en water uit zoals voorgesteld in de notitie R&D. Besteed daarbij ook aandacht aan:

- gescheiden rioolssystemen voor (niet-)verontreinigd hemelwater, minerale olie en chemicaliën om lozing en vermenging van water met minerale olie en chemicaliën te voorkomen;
- de waterzuiveringssystemen;
- beschrijf de maatregelen om de kans op en de gevolgen van oliespills zoveel mogelijk te beperken.

Presenteer in het MER beknopt welke maatregelen worden genomen om bij calamiteiten op de locatie de emissies naar (water)bodem en (oppervlakte)water te voorkomen dan wel te beperken.

4.9 Landschap en archeologie

In het plangebied is de kans op het aantreffen van archeologische sporen redelijk hoog. In het vigerende bestemmingsplan zijn de gronden daarom mede bestemd voor het behoud van archeologische waarden. Breng de mogelijke waarden in het gehele plangebied in beeld door middel van een archeologisch onderzoek conform de geldende 'Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie'. Schets de consequenties van het voornemen voor deze mogelijke waarden en geef indien aan de orde de mogelijkheden aan om deze waarden te ontzien. Werk de landschappelijk effecten uit zoals aangegeven in de notitie R&D.

5. Overige aspecten

Voor de onderdelen 'vergelijking van alternatieven', 'leemten in milieuinformatie' en 'samenvatting van het MER' heeft de Commissie geen aanbevelingen naast de wettelijke voorschriften.

BIJLAGE 1: Projectgegevens reikwijdte en detailniveau MER

Initiatiefnemer: Koole Tankstorage Minerals B.V.

Bevoegd gezag: DCMR Milieudienst Rijnmond

Besluit: Diverse vergunningen waaronder een omgevingsvergunning

Categorie Besluit m.e.r.: C25

Activiteit: Koole Tankstorage Minerals B.V. te Rotterdam wil de op- en overslagcapaciteit voor minerale oliën en gerelateerde producten vergroten door de uitbreiding van een bestaande tankput, de realisatie van vier nieuwe tankputten, de ombouw van een wachtsteiger tot een overslagsteiger en de realisatie van een tweede vrachtwagen- en treinverladingsinstallatie.

Procedurele gegevens:

Adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 10 oktober 2016

Advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 7 februari 2017

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

dhr. ir. J.A. Huizer

dhr. ing. H. van Niekerk

mw. drs. J.P. Siedsma (secretaris)

dhr. mr. C.Th. Smit (voorzitter)

dhr. ing. R.L. Vogel

Werkwijze Commissie bij advies reikwijdte en detailniveau:

In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het MER en met welke diepgang. De informatie die ze van het bevoegde gezag heeft ontvangen, vormt het uitgangspunt van haar advies. Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de Commissie overlegd met het bevoegd gezag, de initiatiefnemer en zijn adviseurs. Meer informatie over de werkwijze van de Commissie vindt u op onze website, op de pagina *Wat doet de Commissie* in het hoofdstuk Advisering. www.commissiemer.nl/advisering/watbiedtdecommissie

Betrokken documenten:

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiemer.nl projectnummer [3173](#) in te vullen in het zoekvak.

De Commissie heeft geen zienswijzen of adviezen via bevoegd gezag ontvangen.

Bezoekadres

A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

Postadres

Postbus 2345
3500 GH Utrecht

t 030-2347666

e mer@eia.nl

w commissiemer.nl

